

Gezond verstand zal in eurodebat zegevieren

Column
Wim Boonstra

De euro is een 'reus op lemen voeten', zo orakelde Doede Keuning onlangs in deze krant. De val van deze jonge wereldmunt is nabij. Na zo'n kop gaat een mens er toch eens even goed voor zitten. Waarom zou de munt van de grootse economie ter wereld een reus op lemen voeten zijn?

Met 's werelds grootste export, een redelijk evenwichtige betalingsbalans en overheidsfinan-

ciën die er, ondanks Griekenland, gemiddeld beter voor staan dan in de VS, het VK of Japan, zou je toch zeggen dat deze reus stevig geschoeid gaat.

De zwakte van de euro komt natuurlijk vooral doordat de Europese integratie nog niet is voltooid. Er is geen politieke unie en ook geen Europese militaire macht. Die laatste is volgens Keuning nodig om, mocht het nodig zijn, het geld op te halen als landen in gebreke blijven. Maar volgens Keuning zou ook de economische en monetaire integratie onvoldoende zijn. Hij trekt een parallel met de Latijnse Monetair Unie die in 1865 voortvarend begon maar uiteindelijk ter ziele ging.

Een opmerkelijke analyse. Om met het laatste punt te beginnen: de parallel met de Latijnse Monetair Unie deugt niet. Die had geen gemeenschappelijke munt en die had geen supranationale centrale bank. Verder is de economische integratie in Europa dan wel niet voltooid, maar toch min-

stens vergevorderd. Het Interne Markt-programma is al lang geleden afgerond.

Binnen de eurozone hebben wij met de oprichting van de Europese Centrale Bank, een gemeenschappelijk monetair beleid en een gezamenlijke munt dezelfde graad van monetaire integratie bereikt als de VS. Alleen waar het de arbeidsmarkt betreft hebben we nog een lange weg te gaan.

De tijd waarin financiële geschillen met wapens werden beslecht ligt gelukkig ver achter ons. Dat gebeurde voor het laatst in 1915, toen de VS Haïti binnenvielen om schuldbetaling af te dwingen. De meer inhoudelijke kant van Keunings analyse blijkt maar één, overigens veelgehoord

Het leeghoofdige gebabbel dat we terug kunnen naar de gulden ontkent dat de wereld is veranderd

argument te bevatten: het kan niet want het is nog nooit eerder gebeurd. Tja, als onze voorouders zó in het leven hadden gestaan hadden we nog steeds in ons nakie in rotsholen gezeten en onverstaanbare klanken naar elkaar uitgestoten. Zelfs aan het berenvel waren we dan niet toegekomen. Iedere innovatie heeft nu eenmaal zijn eerste keer.

Hoewel menigeen elkaar vrolijk nababbelt dat een monetaire unie niet mogelijk is zonder een politieke unie, hoor ik daar zelden inhoudelijke argumenten voor. Vooralsnog hebben de eurosceptici gewoon dik ongelijk gehad.

Dat neemt niet weg dat de euro zijn problemen kent. Landen zijn te gemakkelijk toegelaten, het stabiliteitspact is een zwak pact met slecht afdwingbare sancties en er moet institutioneel nog veel aan de euro worden verbeterd.

Het kan nog fout lopen, het politieke gestuntel rond Griekenland biedt weinig reden tot vreugde. Zeker als populistische politi-

ci gaan roepen dat we terug moeten naar de gulden. Daar kon je op wachten. In de jacht op stemmen roepen politici wel vaker domme en gevaarlijke dingen.

We hebben heel veel te verliezen. De euro heeft de afgelopen jaren een enorme bijdrage aan de financiële stabiliteit geleverd, ook in Nederland. Zo goed zouden wij er in oktober 2008 niet voor hebben gestaan als wij het nog met de gulden hadden moeten doen.

Het leeghoofdige gebabbel dat we gewoon weer terug kunnen naar de gulden gaat volstrekt voorbij aan het feit dat de wereld de laatste decennia in een hoog tempo is veranderd. Uit de EMU stappen betekent einde lidmaatschap EU. Willen we dat echt?

Ik verwacht nog steeds dat het gezonde verstand zegeviert en de euro nog een mooie toekomst voor zich heeft. Maar ik ben er niet geruster op geworden.

Wim Boonstra is chieft econo- mist van Rabobank.

